

Dutch Culture Centre at the World EXPO

Ten behoeve van de Wereld Expo 2010 te Shanghai heeft het ministerie van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap (OCW) de Netherlands China Arts Foundation (NCAF) opdracht gegeven een cultureel programma te ontwikkelen. Men wilde de Nederlandse kunsten vertegenwoordigd zien bij dit grootse internationale evenement en de Chinezen ervoor interesseren. Bovendien werd, conform het Internationaal Cultuurbeleid van Nederland, gestreefd naar meer verdieping en duurzaamheid in de relatie tussen Nederlandse en Chinese kunstenaars, organisaties en educatieve instellingen.

De NCAF bracht dit culturele programma niet onder in het Nederlandse paviljoen op het terrein van de Wereld Expo, maar regelde een eigen locatie in de binnenstad van Shanghai. Belangrijkste reden hiervoor was dat de doelgroep van het culturele programma – de (jonge, progressieve) professionals uit de kunst en de creatieve industrie, evenals de in kunst geïnteresseerde Chinezen – een andere is dan de dagjestoeristen en families die de Expo bezoeken.

Deze keuze leverde een unieke positie op; geen ander land had een tweede paviljoen buiten het officiële Expo-terrein en mocht het Expo-logo voeren. In goed overleg en met goedkeuring van alle betrokkenen is het Dutch Culture Centre (DCC) op 6 maart 2010 opengegaan, twee maanden voordat de Expo van start ging, en sloot het op 5 september, twee maanden voor het einde van de Expo.

Voor het programma was aanvankelijk € 650.000 beschikbaar daarnaast is ook een budget voor voorbereidings- en coördinatiekosten beschikbaar gesteld (€ 220.000). Uiteindelijk is dit budget door bijdragen van de NCAF (o.a. 200.000 vanuit HGIS gelden), lokale overheden en bedrijfsleven opgehoogd tot € 2.000.000. Overigens waren de kosten voor het programma hoger; de deelnemers hebben zelf ook bijgedragen aan de programmering (€1.400.000). Het totale project is binnen het beschikbare budget gebleven.

Het programma was divers en gericht op jonge kunst. Er zijn zeven grote tentoonstellingen geweest (moderne beeldende kunst, fotografie, architectuur en design) en in het theater hebben 93 optredens plaatsgevonden (muziek, film, animatie, documentaires, literatuur, dans en muziektheater). Ook waren er een vijftigtal workshops, lezingen en trainingen. De inzenders moesten niet alleen een langdurige samenwerking met China nastreven, ook het actief samenwerken met een Chinese partner was een pré om mee te mogen doen in het (volle) programma. Wederkerigheid was het streven: projecten zijn voor beide partijen van belang en worden ook door beide partijen gesteund, zowel inhoudelijk als financieel.

De dagelijkse organisatie was in handen van een Chinees/Amerikaans bedrijf. De samenwerking met Nederlandse Ambassade/Consulaat was uitstekend ook vanwege de inzet van het tijdelijk in Shanghai geplaatste hoofd HPCZ Peking. Ook was er een uitstekende relatie en samenwerking met Nederlandse en Chinese Expo autoriteiten.

Het gehele programma moest door de Chinese autoriteiten beoordeeld worden. Door onze open werkwijze en adequate afhandeling zijn in bijna alle gevallen vergunningen afgegeven. In het geval van het niet verlenen van de vergunning zijn de programma's toch doorgedaan, soms in besloten sfeer.

In de motie Peters (32 123 V nr.44) werd de regering gevraagd zich in te zetten voor een side-event met kritische Chinese kunstenaars tijdens de Expo. Aan deze motie is invulling gegeven via de programmering van het DCC. Daarin is ruimte geboden aan kritische Chinese kunstenaars, waaronder bijvoorbeeld het werk van de Chinese kunstenaar Ai Weiwei bij de openingstentoonstelling. Verder is in bijna alle producties samengewerkt met een Chinese partner, hetgeen de positie heeft versterkt van kleine onafhankelijke Chinese producenten, voor wie het vaak lastig is om een goed podium te krijgen.

Het model van het DCC, met een eigen locatie en een eigen programmering, is succesvol gebleken. Het is zeer goed gelukt om een breed Nederlands aanbod van kunst en cultuur te brengen, en de multidisciplinaire aanpak betekende een unieke aanvulling in de stad. Er zijn 20.000 bezoekers geweest, wat succesvol is in de huidige situatie in Shanghai. De media-aandacht was bovendien groot.

Bijna alle deelnemers waren positief en enthousiast over het werken in China en ongeveer de helft van de deelnemers is momenteel (voorjaar 2011) concreet bezig met een vervolg naar aanleiding van de deelname aan het DCC project.

Monique Knapen